

לקוראים היקרים שלום רב,

בכבוד רב מוגש לכם גיליון זה של **מנעד**, הכולל אוסף של מאמרים פרי עטם של חוקרים ישראלים. הגיליון פותח עם מאמרה של יהודית כהן, המציג לפנינו קווים לדמותו של המוזיקאי והמחנך הדגול, ליאו קסטנברג, שעלה לישראל ב-1938. קסטנברג האמין בכל לבו בפוטנציאל האדיר הטמון במציאת סינתזה בין תפיסת המוזיקה המקומית-המסורתית של המזרח ובין תרבות המוזיקה המערבית. לו היה רואה את העשייה המוזיקלית הנפסית הפועמת בחברה הישראלית היום, היה, בוודאי, מרגיש סיפוק רב ואולי היה אפילו מתקשה להאמין. ואכן, המאמרים המובאים בגיליון שאחרי המאמר הזה ממחישים עשייה זו.

מאמרו של נפתלי וגנר משקף את המוזיקה הישראלית בשלביה הבוגרים. הוא משווה בין התאמת טקסט – מוזיקה בשירה האמנותית ובין השיר הפופולרי, ומקרה המבחן הוא הפנטמטר הימבי ואופן התייחסותו של הלחן לנתונים הפרוזודיים של התמליל; המאמר של יוסי גולדנברג ותגובת שי בורשטין דנים באתר רחב האופקים **זמרשת**, שהוקם כפרויקט חירום לשימור הרפרטואר של שירים שהיו מוכרים ומזוהים בפועל לפני קום המדינה, ומיועד לציבור הישראלי הרחב. מייסדי האתר ומפעיליו מקווים שהחומר הרב והייחודי שנמצא באתר ושמשך לגדול כל יום ישמש בסיס למחקר מוזיקולוגי, המוקדש לזמר העברי המוקדם; המאמר של טלילה אלירם ממחיש את הקשר בין המערב למזרח. הוא סוקר את גלגולו של הלחן, מעל פסגת הר הצופים, ממקורו בתור לחן פולני מהאופרה "הלקה" ועד לקבלתו בתור שיר ארץ-ישראלי קנוני; והמאמר של אורית מועלם דן באופן שבו ילדים תופסים וקולטים מוזיקה. הנחת היסוד הוא שקיים קשר בין פעילות גופנית ובין פעילות תודעתית-מוזיקלית, והתנועה היא העדות לדרך שהילד מארגן בה את הצלילים האקוסטיים שהוא שומע.

במבט לעתיד הקרוב אני שמחה לבשר שהגיליון הבא של **מנעד** יכלול אוסף של הרצאות, ששוכתבו למאמרים מהכנס הבין-לאומי שהתקיים ב-2008 באוניברסיטת וירג'יניה ושהוקדש למוזיקה הישראלית. עורכים אורחים לגיליון זה הם James Loeffler and Joel Rubin. הגיליון יכלול מאמרים מאת Ben Brinner, Galeet Dardashti, Jehoash Hirshberg, Amy Horowitz, David McDonald, Amit Schejter, Edwin Serousi, Francesco Spagnolo, and Abbi Wood. הגיליון יופיע בשני חלקים, והם יתפרסמו בהפרש של חודש בערך. תודה מיוחדת לאדווין סרוסי ליצירת הקשר בינינו.

בהזדמנות זו ברצוני להודות לקוראים האנונימיים, המאפשרים לנו להביא לכם את הטוב ביותר. תודה מיוחדת להדר פרי, עורכת לשונית בעברית, למורל קורן ולכל האנשים היקרים העוסקים במלאכה.

אשמח לשמוע מכם,

עדינה פורטוביץ, עורכת